

Anvisningar för statsbidrag till försöksverksamhet med oberoende barnombud 2027

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under perioden 2025–2028 fördela statsbidrag enligt förordningen (2025:119) om statsbidrag till försöksverksamhet med oberoende barnombud. Medlen fördelas under förutsättning att riksdagen beviljar medel för ändamålet.

Syftet med statsbidraget är att främja att ideella föreningar och stiftelser erbjuder försöksverksamhet med oberoende barnombud.

Börja med att läsa anvisningarna

Läs anvisningarna innan ni fyller i och skickar in ansökan.

Anvisningarna för statsbidraget beskriver vilka som kan ansöka, vad ni kan använda statsbidraget till, hur ni ansöker och vilka villkor som gäller.

Vilka kan ansöka?

Ideella föreningar eller stiftelser utan vinstsyfte som inte är statliga eller kommunala kan ansöka om statsbidrag.

Vad kan ni använda statsbidraget till?

Statsbidraget är ett verksamhetsbidrag för försöksverksamhet med oberoende barnombud.

Försöksverksamhet med oberoende barnombud avser, enligt 2 § förordningen, en verksamhet där en person som har fyllt 18 år stödjer, förklarar och underlättar ett barns delaktighet vid barnets kontakter med myndigheter. Målgruppen för försöksverksamheten med oberoende barnombud ska vara barn med omfattande behov av stöd och som saknar tillräckligt sådant stöd från vårdnadshavare eller andra vuxna. Om ett barn har fått stöd från ett oberoende barnombud får fortsatt stöd även ges under

en begränsad tid efter det att den unge har fyllt 18 år. Det ska vara kostnadsfritt att få stöd från ett oberoende barnombud.

Vad ska oberoende barnombud göra?

Oberoende barnombud ska ge stöd till barnet i kontakter med myndigheter inom exempelvis socialtjänsten, hälso- och sjukvården eller skolan samt domstolar. Det oberoende barnombudet ska ge stöd utan att representera den myndighet som fattar beslut om barnet i fråga. Det oberoende barnombudet ska kunna stärka barnets röst och delaktighet i kontakterna. Det oberoende barnombudet ska även kunna hjälpa barnet att få information om de regler och rättigheter som gäller och som barnet har rätt till i olika situationer. Det oberoende barnombudet är tänkt att fungera som en brygga mellan enskilda barn, deras vårdnadshavare och myndigheter, för att bidra till ökad tillit och stärkt förtroende mellan dessa.

De oberoende barnombuden behöver vara lokalt eller regionalt förankrade för att kunna vara ett lätt tillgängligt stöd till barnen.

Ni kan använda bidraget till

- löner
- lokaler
- administration av försöksverksamheten
- resor, kost och logi
- köpta tjänster, material, hyrd utrustning
- annonsering och marknadsföring
- trycksaker
- inköp av utrustning (specificeras i ansökan)
- kostnader för revisor (en revisor ska granska hur ni använt statsbidraget)

Ni kan inte använda bidraget till

- kostnader som redan finansieras med annat statsbidrag (dubbelfinansiering)

Hur gör ni en ansökan?

- Ansökan öppnar i e-tjänsten för statsbidrag den 15 september 2026.
- Sista dag att ansöka är den 2 november 2026.
- För att kunna ansöka behöver ni ha utsett ett ombud. Mer information finns på [Socialstyrelsens webbplats](#).

- Frågor om ombud och hur ni använder e-tjänsten mejlar ni till:
e-tjanst.statsbidrag@socialstyrelsen.se.

Till ansökan ska ni bifoga ett antal dokument som framgår av webbformuläret. Observera att dokumenten ska vara fastställda, dvs. godkända och beslutade på ett årsmöte (ideell förening) eller styrelsemöte (stiftelse).

När fattas beslut och när kommer bidraget?

Vi planerar att fatta beslut i slutet av januari 2027.

Vi betalar ut beviljat statsbidrag i två utbetalningar – februari och juli 2027 till det konto ni skrivit i ansökan.

Statsbidrag lämnas i mån av tillgång på medel.

Hur stort är bidraget och hur fördelas det?

Det totala beloppet som Socialstyrelsen fördelar för bidragsåret är 18 miljoner kronor. Statsbidrag lämnas i mån av tillgång på medel och under förutsättning att riksdagen beviljar medel för ändamålet.

Vid prövningen av inkomna ansökningar får Socialstyrelsen prioritera och bevilja de ansökningar som bedöms ha bäst förutsättningar att bedriva sådan verksamhet som avses i 1 och 2 §§. Vid fördelningen av bidrag ska Socialstyrelsen sträva efter en geografisk spridning av försöksverksamheter med oberoende barnombud.

Vilka villkor gäller för att få ta del av bidraget?

Villkoren för statsbidraget styrs av förordning (2025:119) om statsbidrag till försöksverksamhet med oberoende barnombud. Mer information om villkoren finns i förordningen/regeringsuppdraget: [\[länk till förordningen\]](#) [\[länk till regeringsuppdraget\]](#).

Särskilt villkor för statsbidrag

Företrädare för organisationen och de oberoende barnombuden ska ta del av myndighetens stöd och medverka i uppföljningen av försöksverksamheten med oberoende barnombud.

Nedan hittar du, utöver det särskilda villkoret, alla de viktigaste villkor som du som bidragsmottagare ska uppfylla för att få ta del av statsbidraget.

Demokrativillkor

Organisationen ska uppfylla förordningens/uppdragets demokrativillkor. Kraven gäller för den organisation som söker statsbidraget och organisationens företrädare. Demokrativillkoren gäller också för eventuella samarbetsorganisationer, och deras företrädare.

Statsbidrag får, enligt 6 § förordningen, inte lämnas till en ideell förening eller stiftelse om den eller någon av dess företrädare som agerar inom ramen för verksamheten

1. utövar våld, tvång eller hot mot en person eller på annat sätt kränker en persons grundläggande fri- och rättigheter,
2. diskriminerar personer eller grupper av personer eller på annat sätt bryter mot principen om alla människors lika värde,
3. försvarar, främjar eller uppmanar till sådana ageranden som anges i 1 eller 2, eller
4. motarbetar det demokratiska styrelseskicket.

Bestämmelsen gäller också i det fall det framkommer att någon av organisationens samarbetsorganisationer, eller en företrädare för någon av dess samarbetsorganisationer, agerar på ett sådant sätt som anges i första stycket.

Regler om konkurs och skulder

Socialstyrelsen får inte bevilja statsbidrag till en organisation som

- är i likvidation eller i konkurs
- har skatte- eller avgiftsskulder
- har andra skulder som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten och som vid indrivning handläggs som allmänt mål.

Organisationen får inte heller ha en obetald skuld till Socialstyrelsen som avser statsbidrag.

Övriga villkor

Statsbidrag får lämnas till en ideell förening eller till en stiftelse som inte är statlig eller kommunal för sådan verksamhet som avses i 2 §.

Den ideella föreningen eller stiftelsen ska

1. bedriva verksamhet utan vinstsyfte,
2. ha företrädare med tillräcklig erfarenhet, kompetens och utbildning för att kunna bedriva sådan verksamhet som avses i 2 §,
3. styra sin verksamhet med tydliga mål, metoder och rutiner i syfte att säkerställa ett skydd för barns integritet och säkerhet,

4. dokumentera sin verksamhet genom att fastställa verksamhets- och revisionsberättelser, och
5. sedan minst fem år i Sverige ha bedrivit arbete riktat till enskilda barn i utsatta situationer.

Reviderad plan och budget

Organisationen är, enligt 19 § förordningen, skyldiga att utan dröjsmål anmäla ändrade förhållanden som kan påverka rätten till eller storleken på bidraget. Om ni gör större förändringar i genomförandeplan eller budget ska ni informera Socialstyrelsen. Organisationer som beviljats ett lägre belopp än sökt belopp kan behöva lämna in en reviderad plan och budget. I villkoren för beslutet framgår om ni ska skicka in en reviderad plan och budget.

Tidsperiod

Ni kan använda statsbidraget under perioden 1 januari 2027 till 31 december 2027.

Det går bra att göra reserveringar i bokföringen för fakturor som avser bidragsåret, men betalas året efter. Förutsättningen är att

- det som fakturan avser ska avse bidragsåret och
- fakturan och händelsen ska kunna styrkas vid kontroll.

Dubbelfinansiering är inte tillåtet

Ni kan ha bidrag från flera finansiärer så länge bidraget inte täcker samma kostnader.

Ni ska kunna visa hur ni har använt bidraget

Organisationen ska kunna lämna in underlag som möjliggör att Socialstyrelsen kan göra en fördjupad granskning av statsbidragets användning.

Den organisation som inte kan lämna ett sådant underlag kan bli helt eller delvis återbetalningsskyldig.

Vilka underlag kan organisationen behöva lämna in?

- Utdrag ur huvudbok/kontoutdrag. Det bör finnas ett eget kostnadsställe, projektkod, ansvarsställe eller objektкод för statsbidraget. Redovisningen måste vara tydlig, spårbar och överblickbar.
- Underlag som styrker organisationens genomförda aktiviteter.
- Fakturor som styrker nedlagda kostnader. Fakturorna ska vara tydliga och beskriva vad organisationen har betalat för.

- Lönespecifikationer och/eller anställningsavtal som styrker lönekostnader.

En revisor ska skriva en rapport

Ni ska skicka in en revisorsrapport tillsammans med återrapporteringen. En revisor ska granska organisationens redovisning av hur statsbidraget använts. Revisorn ska skriva en rapport över sin granskning.

- Om bidraget uppgår till 296 000 kronor (motsvarande fem prisbasbelopp 2026) eller mer ska revisorsrapporten skrivas av en auktoriserad eller godkänd revisor, d.v.s. en kvalificerad revisor.
- Om bidraget är lägre än 296 000 kronor kan revisorsrapporten skrivas av en förtroendevald/lekmannarevisor.

Revisorsrapport är inte detsamma som revisionsberättelse. Det finns en vägledning för kvalificerade revisorer:

<https://statsbidrag.socialstyrelsen.se/globalassets/dokument/instruktioner/revisors-granskning-vagledning-2022.pdf>

Hur går redovisning av bidraget till?

Mottagare av statsbidrag ska återrapportera hur bidraget har använts.

Socialstyrelsen skickar ett återrapporteringsformulär via e-post till kontaktpersonen för ansökan. Det är därför viktigt att ni meddelar om kontaktpersonen ska bytas.

Redovisa början av 2028

Ni ska återrapportera hur ni har använt 2027 års bidrag i början på 2028.

Om ni inte återrapporterar i tid kan organisationen bli återbetalningsskyldig.

Särskilda uppgifter vi kommer fråga om

I redovisningen ska organisationen lämna en ekonomisk redovisning samt en redogörelse för vad bidraget har använts till, vilka resultat som har uppnåtts och hur resultatet förhåller sig till det som anges i 2 och 3 §§ förordningen.

För att kunna svara på återrapporteringen kommer ni exempelvis behöva spara följande uppgifter under året

- antal barn som sökt/getts stöd uppdelade efter kön och ålder
- uppgifter om bidrag från annan myndighet
- vilka regioner och kommuner ni bedrivit verksamhet i
- samarbetsorganisationer

- antal medarbetare och kompetenser

När kan Socialstyrelsen kräva tillbaka statsbidraget?

Ni ska använda statsbidraget enligt villkoren.

Ni är skyldiga att återbetala hela eller delar av bidraget om:

- Mottagaren inte har använt hela statsbidraget under perioden 2027-01-01 till 2027-12-31.
- Någon annan av återbetalningsgrunderna enligt 25 § i förordning (2025:119) är uppfylld.

Socialstyrelsen fakturerar berörda mottagare vid belopp över 1000 kronor.

Hur kontaktar ni oss?

Om ni har frågor om bidraget, behöver ändra kontaktuppgifter eller vill ändra uppgifter i ansökan mejla oss på:

statsbidrag.oberoendebarnombud@socialstyrelsen.se